

ԱՌԱՋԱՐԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

«ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ԵՎ ԿԵՆՏՐԱԿԱՅԻՆ ԲՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ, ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ԵՎ ԿԵՆՏՐԱԿԱՅԻՆ ԲՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱՐԿՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 1. «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» 2017 թվականի դեկտեմբերի 13-ի ՀՕ-320-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

« **ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ** ԲՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ, **ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ** ԲՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱՐԿՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՄԱՍԻՆ»:

Հոդված 2. Օրենքի նախաբանում, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ գլուխների վերնագրերում, 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում, 3-9-րդ հոդվածներում և 11-21-րդ հոդվածներում, 22-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերում «ընտանիքում» բառի փոխարեն գրել « ընտանեկան» բառը:

Հոդված 3. Օրենքի 1-ին հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կանոնակարգում է ընտանեկան բռնության կանխարգելման և ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության կազմակերպչի րավական հիմքերը, սահմանում է ընտանեկան բռնության հասկացությունը, ընտանեկան բռնության կանխարգելման և ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության բնագավառում իրավասու մարմինների լիազորությունները, պաշտպանության միջոցների տեսակները, դրանց կիրառման հիմքերը, ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց վերաբերյալ տեղեկությունների իրավական պաշտպանության առանձնահատկությունները»:

Հոդված 4. Օրենքի 3-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. ընտանեկան բռնություն է համարվում ֆիզիկական, սեռական, հոգեբանական կամ տնտեսական բռնի արարքը, անտեսումը կամ հետամտումը, որոնք կատարվել են ընտանիքի անդամների կամ զուգընկերների կամ նախկին զուգընկերների միջև.».

Հոդված 5. Օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1) ընտանիքի անդամներ՝ անկախ համատեղ բնակության հանգամանքից՝ ամուսինը (այդ թվում՝ փաստական ամուսնական հարաբերությունների մեջ գտնվող անձը), նախկին ամուսինը, ծնողը, այդ թվում՝ խորթ ծնողը, որդեգրողը, խնամատար ծնողը, երեխան (նաեւ որդեգրված, խորթ, հոգեգավակ), որդեգրողի ամուսինը, ամուսնու ծնողները, նախկին

ամուսնու ծնողները, տատ, պապ, քույր եւ եղբայր (նաեւ համամայր կամ համահայր), ամուսնու քույր, ամուսնու եղբայր, ինչպէս նաեւ ամուսնու ծնողների, քրոջ եւ եղբոր համար՝ փեսան եւ հարսը».

2) 2-րդ կետը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ. «2) աջակցության կենտրոն՝ ընտանեկան բռնության կամ ենթադրաբար ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց, իսկ անհրաժեշտության դեպքում այդ անձանց ընտանիքների անդամներին սոցիալական աջակցություն տրամադրող կազմակերպություն՝ հավաստագրված Լիազոր մարմնի կողմից (այսուհետ՝ Լիազոր մարմին)».

3) 3-րդ կետը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ. «3) ապաստարան (ընտանեկան բռնության ենթարկված անձի հոգաձույթան կենտրոն)՝ ընտանեկան բռնության ենթարկվածներին եւ նրանց խնամքի տակ գտնվող անձանց (այսուհետ՝ շահառուներ)՝ սույն օրենքով սահմանված դեպքերում տրամադրվող անվտանգ ժամանակավոր կացարան, հավաստագրված Լիազոր մարմնի կողմից, որտեղ շահառուները ստանում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված սոցիալական ծառայություններ».

4) 5-րդ կետը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ. «5) ընտանեկան բռնության ենթարկված անձ՝ ֆիզիկական անձ, այդ թվում ընտանիքի ներսում բռնությանը ակնատես երեխան, որը, ըստ նախազգուշացման, անհետաձգելի միջամտության, պաշտպանական որոշման կամ դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռի, տուժել է ընտանեկան բռնությունից».

5) 6-րդ կետը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ. «6) խնամքի տակ գտնվող անձ՝ երեխա, տարեց կամ հաշմանդամություն ունեցող անձ, առողջական կամ այլ հանգամանքներով անօգնական վիճակում գտնվող անձ, որը բնակվում է ընտանեկան բռնության ենթարկված անձի հետ, եւ որին վերջինս մշտապես հոգ է տանում».

6) Լրացնել նոր՝ 10-րդ կետով հետեւյալ բովանդակությամբ. «10) գուզընկեր՝ անձ, որի հետ առկա են հարաբերություններ, որոնց հատուկ է սիրային կապը՝ անկախ համատեղ բնակության կամ միմյանց հետ սեռական հարաբերություններ ունենալու հանգամանքից»:

Հոդված 6. Օրենքի 6-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասի առաջին նախադասությունը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ. «Նախազգուշացումը կիրառվում է այն դեպքերում, երբ բռնության դեպքը տեղի է ունեցել առաջին անգամ, առկա չէ հիմնավոր ենթադրություն բռնության կրկնման կամ շարունակման անմիջականորեն սպառնացող վտանգի մասին եւ անհետաձգելի միջամտության հիմքերն առկա չեն»:

2) 2-րդ մասը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ. «2. Նախազգուշացում կիրառելու մասին ոստիկանության իրավասու ծառայողի կայացրած պատճառաբանված որոշման պատճենը ընտանեկան բռնություն գործադրած անձին հանձնվում է ստորագրությամբ՝ առձեռն: Դեպքի վայրում նրա բացակայության դեպքում որոշման բովանդակությունը նրան պարզաբանվում է հեռախոսակապի միջոցով, իսկ դրա անհնարինության դեպքում որոշման պատճենն ուղարկվում է նրա էլեկտրոնային փոստին կամ հաշվառման վայր՝ պատվիրված փոստի միջոցով: Նախազգուշացումն ուժի մեջ է մտնում սույն հոդվածով սահմանված եղանակներից որեւէ մեկով ծանուցելու պահից»:

3) 4-րդ մասը ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 7. Օրենքի 7-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասի առաջին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Եթե ընտանիքի մեկ անդամը, գուզընկերը կամ նախկին գուզընկերը մյուսի նկատմամբ բռնություն է կիրառել, եւ առկա է հիմնավոր ենթադրություն բռնության կրկնման կամ շարունակման անմիջականորեն սպառնացող վտանգի մասին, ապա ընտանիքի մյուս անդամի, գուզընկերոջ կամ նախկին գուզընկերոջ կյանքի եւ առողջության ապահովման նպատակով ոստիկանության իրավասու ծառայողն անհապաղ կայացնում է անհետաձգելի միջամտության որոշում:».

2) 2-րդ մասի առաջին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Անհետաձգելի միջամտության որոշման գործողության ժամկետը սահմանվում է 20-25 օր:».

3) 7-րդ մասը «փոստի միջոցով:» բառերից հետո լրացնել նոր նախադասությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Անհետաձգելի միջամտության որոշման պատճենը հանձնվում է ընտանեկան բռնության ենթարկված անձին առձեռն, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ որոշման պատճենն ուղարկվում է նրա էլեկտրոնային փոստին կամ նրա հաշվառման վայրի հասցեով՝ պատվիրված փոստի միջոցով:».

4) 8-րդ մասի առաջին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Սույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված սահմանափակումը կիրառելիս ոստիկանության իրավասու ծառայողը չի հեռանում մինչև ընտանեկան բռնություն գործադրած անձի կողմից առաջին անհրաժեշտության իրերը հավաքելը եւ ընտանեկան բռնության ենթարկվածի բնակության տարածքից հեռանալը:».

5) 8-րդ մասը «ուղեկցությամբ:» բառից հետո լրացնել նոր նախադասությամբ հետևյալ բովանդակությամբ. «Այն դեպքերում, երբ ոստիկանության ծառայողը որոշում է կայացնում ընտանեկան բռնության ենթարկված անձին ապաստարան տեղափոխելու մասին, իրավասու ծառայողը չի հեռանում մինչև ընտանեկան բռնության ենթարկված անձի եւ նրա խնամքի տակ գտնվող անձանց կողմից բնակության վայրից անձնական իրերը հավաքելը:».

6) 10-րդ մասի 3-րդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Անհետաձգելի միջամտության որոշումը նույն անձի կողմից վերացվում է մինչև դրա ժամկետի լրանալը դատարանի կողմից պաշտպանական որոշում կայացվելու դեպքում:».

7) 13-րդ մասը ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 8. Օրենքի 10-րդ հոդվածն ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 9. Օրենքի 11-րդ հոդվածի՝

1) Վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. « Ընտանեկան բռնություն գործադրած անձին կանխարգելիչ հաշվառման վերցնելը եւ հաշվառումից հանելը, ընտանեկան բռնության դեպքերի մշտադիտարկումը».

2) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Ընտանեկան գործադրած անձը, որի նկատմամբ կայացվել է նախագուշացման, անհետաձգելի միջամտության կամ պաշտպանական որոշում, ինչպես նաև ընտանեկան բռնության հետ կապված հանցանքի համար դատվածություն ունեցող անձը ոստիկանության կողմից վերցվում են կանխարգելիչ հաշվառման:».

3) Լրացնել նոր մասերով, հետեյալ բովանդակությամբ. «1.1. Աջակցության կենտրոնն ղիմած շահառուների շրջանում ընտանեկան բռնությունը կանխարգելելու նկատմամբ մշտադիտարկումն իրականացնում է աջակցության կենտրոնի սոցիալական աշխատողը՝ բռնության ենթարկված անձանց հետ հանդիպումների, զանգերի եւ հաղորդակցման այլ միջոցների կիրառմամբ՝ Լիազոր մարմնի սահմանած կարգով:

1.2. Կանխարգելիչ հաշվառման շրջանակում անչափահաս անձի կողմից ընտանեկան գործադրելը կանխարգելելու նկատմամբ մշտադիտարկումն իրականացնում է ոստիկանությունը՝ ներքին գործերի նախարարի սահմանած կարգով:».

4) 3-րդ մասը շարադրել հետեյալ խմբագրությամբ. «3. Ոստիկանության իրավասու ծառայողը կանխարգելիչ հաշվառման շրջանակում ամսական առնվազն մեկ հանդիպում է ունենում հաշվառման վերցված եւ ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց հետ եւ բացատրական աշխատանքներ իրականացնում:».

5) Լրացնել նոր՝ 4-րդ մասով հետեյալ բովանդակությամբ. «4. Հոգեկան առողջության կենտրոնում հաշվառված անձանց նկատմամբ կանխարգելիչ բնույթի աշխատանքներն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության համապատասխան մասնագետի որոշմամբ՝ ոստիկանությունը ներկայացված գրության հիման վրա՝ հոգեբույժի պարտադիր մասնակցությամբ:»:

Հոդված 10. Օրենքի 13-րդ հոդվածը՝

1) 1-ին մասի 1-ին, 3-րդ եւ 4-րդ կետերում «լիազոր հանրապետական գործադիր մարմինը» բառերը փոխարինել «պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմինը» բառերով.

2) լրացնել նոր՝ 3-րդ մասով հետեյալ բովանդակությամբ. «3. ընտանեկան բռնության դեմ պայքարի պետական ռազմավարությունը, բռնության ենթարկված անձանց ուղղորդման կարգը եւ բռնություն գործադրած անձանց ռեաբիլիտացիոն ծրագիրը հաստատում է Կառավարությունը:»:

Հոդված 11. Օրենքի 14-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասը շարադրել հետեյալ խմբագրությամբ. «1. ընտանեկան բռնության կանխարգելման եւ ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության բնագավառում Լիազոր մարմինը՝

1) մշակում է պետական ռազմավարությունը եւ համակարգում դրանից բխող միջոցառումների իրականացումը.

2) մշակում է ընտանեկան բռնությունից տուժած անձանց ուղղորդման կարգը.

3) իրականացնում է ընտանեկան բռնության դեպքերի կենտրոնացված հաշվառում՝ կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով՝ ընդգրկելով ինչպես ոստիկանության, քննչական կոմիտեի եւ Հայաստանի Հանրապետության դատական դեպարտամենտի, այնպես էլ վերջիններիս չգրանցած աջակցության կենտրոնների եւ ապաստարանների տրամադրած տվյալները, եւ դրանց ընթացքի վերաբերյալ վիճակագրության վարում, ինչպես նաեւ այդ վիճակագրության ամենամյա հրապարակում իր պաշտոնական կայքում.

4) ուսումնասիրում է ընտանեկան բռնության պատճառները, պայմանները եւ հետեւանքները, մշակում դրանց հաղթահարմանն ուղղված պետական ծրագրեր.

5) իրականացնում է ընտանեկան բռնության ենթարկվածներին սոցիալական ծառայություններ տրամադրող աջակցության կենտրոնների եւ ապաստարանների հավաստագրումը՝ Կառավարության սահմանած կարգով.

6) ոչ առեւտրային իրավաբանական անձանց հետ կնքում ապաստարանի եւ աջակցության կենտրոնի ֆինանսավորման պայմանագիր՝ կառավարության սահմանած պայմանագրի օրինակելի ձեւի հիման վրա եւ վերահսկողություն իրականացնում իր կողմից մասնակի կամ ամբողջապես ֆինանսավորվող ապաստարանների գործունեության նկատմամբ, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցների օգտագործման մասով.

7) վերահսկում է ապաստարանների կողմից Կառավարության սահմանած՝ ապաստարանին եւ դրա անձնակազմին ներկայացվող պահանջների պահպանումը.

8) պարբերաբար կազմակերպում է աջակցության կենտրոնների եւ ապաստարանների աշխատակիցների վերապատրաստում, այդ թվում՝ ոլորտի հասարակական եւ միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցությամբ.

9) հանրության համար հասանելի կերպով տարեկան առնվազն մեկ անգամ հրապարակում է կապի այն միջոցների ցանկը (ներառյալ՝ ընտանեկան բռնության ենթարկվածների համար նախատեսված անվճար «Թեժ գիծ» ծառայության հեռախոսահամարները, որոնք աջակցության կենտրոնները եւ ապաստարանները պարտավոր են ունենալ), որոնցով ընտանեկան բռնության ենթարկվածները, նրանց ընտանիքի անդամները եւ այլ անձինք կարող են անհապաղ կապ հաստատել աջակցության կենտրոնների եւ ապաստարանների աշխատակցի կամ կենտրոնների կողմից ներգրավված համապատասխան մասնագետի հետ եւ ստանալ անհրաժեշտ անհատույց, իսկ հաշմանդամություն ունեցող անձանց դեպքում՝ նաեւ նրանց համար մատչելի օգնություն.

10) ընտանեկան բռնության ենթարկվածներին ժամանակավոր աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով՝ բացում է ընտանեկան բռնության ենթարկվածների աջակցության հաշվեհամար եւ տնօրինում այն՝ Կառավարության սահմանած կարգով: Հաշվեհամարի միջոցները ձեւավորվում են պետական բյուջեի հատկացումներից, ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց նվիրատվություններից եւ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից ստացվող միջոցներից.

11) ընտանեկան բռնությունը կանխարգելելու նպատակով՝ աջակցման կենտրոն եւ ապաստարան դիմած անձանց շրջանում սահմանում է մշտադիտարկման իրականացման մեխանիզմները.

12) ընտանեկան բռնության կանխարգելման եւ ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության գործառույթներ իրականացնող մարմինների եւ հատուկ կառույցների հետ մշակում ընտանեկան բռնություն գործադրած անձանց ռեաբիլիտացիոն ծրագիրը.

13) Լիազոր մարմինին ենթակա Միասնական սոցիալական ծառայությունը համագործակցում է պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, միջազգային եւ ներպետական հասարակական կազմակերպությունների հետ՝ ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց՝ ըստ անհրաժեշտության, սոցիալական ծառայություններից օգտվելու գործընթացում աջակցելու եւ համապատասխան մարմիններ ուղղորդելու համար:

2) 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «2. Լիազոր մարմնի ղեկավարին կից գործում է Ընտանեկան բռնության կանխարգելման խորհուրդը, որը նրան առաջարկություններ է ներկայացնում ընտանեկան բռնության կանխարգելման բնագավառում պետական ռազմավարության, դրանից բխող ծրագրերի, օրենսդրական բարեփոխումների, հանրության իրազեկման միջոցառումների եւ այլ հարցերի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամներն իրենց գործունեությունն իրականացնում են հասարակական հիմունքներով: Խորհրդի կազմում ընդգրկվում են՝

1) պետական կառավարման համակարգի մարմինների, Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտեի, դատախազության ներկայացուցիչներ.

2) հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ.

3) աջակցության կենտրոնների եւ ապաստարանների ներկայացուցիչներ:»:

Հոդված 12. Օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

« Ընտանեկան բռնության կանխարգելման եւ ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության բնագավառում Ներքին գործերի նախարարությունը՝

1) ապահովում է ընտանեկան բռնության կանխարգելման եւ ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության բնագավառում ոստիկանության իրավասու ծառայողների վերապատրաստումը, որի կարգը սահմանում է ներքին գործերի նախարարը. մասնագիտացված ստորաբաժանման հատուկ համազգեստը սահմանում է Կառավարությունը, իսկ վերապատրաստման կարգը եւ գործունեության այլ առանձնահատկությունները՝ ներքին գործերի նախարարը:»:

2) 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «2) սահմանում է կանխարգելիչ հաշվառման վերցնելու կարգը, ինչպես նաեւ կանխարգելիչ հաշվառման շրջանակում ընտանեկան բռնություն գործադրելը կանխարգելելու նպատակով ամսական առնվազն մեկ հանդիպում ունենում հաշվառված անձանց հետ.»:

3) 3-րդ կետի «անձանց» բառից հետո լրացնել «իրազեկում է սույն օրենքի 5-րդ հոդվածով սահմանված պաշտպանության միջոցների մասին,» բառերը:

Հոդված 13. Օրենքի 16-րդ հոդվածի՝

1) Վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Կրթության ոլորտի պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի լիազորություններն ընտանեկան բռնության կանխարգելման բնագավառում»:

2) 1-ին մասի «լիազոր հանրապետական գործադիր մարմինը» բառերը փոխարինել «պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմինը» բառերով:

Հոդված 14. Օրենքի 17-րդ հոդվածի՝

1) Վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Առողջապահության ոլորտի պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի լիազորություններն ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության բնագավառում».

2) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության բնագավառում առողջապահության ոլորտի պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմինը՝

1) ապահովում է ընտանեկան եւ կենցաղային բռնության ենթարկված անձանց համար անվճար եւ արտոնյալ պայմաններով բժշկական օգնություն եւ սպասարկում՝ բռնության դեպքով պայմանավորված անձի առողջական խնդիրների լուծման նպատակով.

2) բժշկական հաստատություններում պարբերական վերապատրաստումներ է իրականացնում ընտանեկան եւ կենցաղային բռնության արդյունքում բժշկական օգնության դիմած անձանց հասանելի հոգեբանական եւ այլ ծառայությունների մասին տեղեկացնելու, նրանց աջակցության կենտրոններ ուղղորդելու վերաբերյալ:»:

Հոդված 15. Օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 5-րդ կետը ուժը կորցրած ճանաչել.

2) 6-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «6) նախագգուշացման եւ անհետաձգելի միջամտության որոշումների պատճեններն ստանալուց հետո ողջամիտ ժամկետում ընտանեկան եւ կենցաղային բռնության ենթարկվածին առաջարկում է սույն օրենքով նախատեսված աջակցությունների տրամադրում.».

3) 7-րդ կետը ուժը կորցրած ճանաչել.

4) Լրացնել նոր՝ 10-րդ կետով, հետևյալ բովանդակությամբ. «10) ներկայացնում է ընտանեկան եւ կենցաղային բռնության կանխարգելմանը վերաբերող քաղաքականության եւ ընտանեկան եւ կենցաղային բռնությունից տուժած անձանց մատուցվող ծառայությունների բարելավմանն ուղղված առաջարկներ:»: